

TSPAKB 11. Üye Toplantısı

(7 Eylül 2004, İstanbul)

Müslüm Demirbilek
Başkan, Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği

Değerli Üye Temsilcilerimiz,

On birinci Üye Toplantımıza hoş geldiniz.

Hepinizi Birlik Yetkili Organları ve çalışanları adına saygıyla selamlıyorum.

Yaz dönemi nedeniyle toplantı aramızın biraz uzun olduğunu biliyorum. Ancak, belirtmem gerekir ki bu süre içerisinde Birliğimiz önemli çalışmalara katılarak bir nevi yeni dönemdeki çalışma gündemini oluşturmuş bulunuyor.

Bugünkü toplantımızda da hem son zamanlarda yaptığımız çalışmalar hakkında bilgi vermeyi hem de değerli görüşlerinizi almayı planlıyoruz.

Bu toplantımız Avrupa Birliği üyeliği ile ilgili kararların açıklanacağı kritik bir döneme tesadüf etmiş bulunuyor.

Ülkemiz, Avrupa Birliği'ne üyeliğin şartı olan Kopenhag değerler sistemini benimseyerek bugüne kadar gerçekleştirdiği reformlar ve uyum çalışmalarıyla Avrupa Birliği üyeliğine ulaşma iradesini kanıtlamış bulunmaktadır.

Uygulanmakta olan ekonomik programın da etkisiyle, enflasyonist baskılarda azalma kaydedilmiş ve piyasa düzenlemeleri ve kurumların modernizasyonu neticesinde ekonomik istikrar ve öngörülebilirlik artmıştır.

Ülkemizde ekonomik istikrarın sağlanması ve işleyen bir piyasa ekonomisinin olması Avrupa Birliği ile ekonomik ilişkilerimizin geliştirilmesine ve tam üyelik sürecinin hızlandırılmasına önemli katkılar sağlayacaktır. Ayrıca, ülkemizin büyüme potansiyeline destek sağlaması açısından son derece önem arz eden yabancı sermaye girişini de hızlandıracaktır.

Türkiye'nin adaylık statüsünün AB tarafından kabulü ile hızlanan tam üyelik süreci, ülkemiz sermaye piyasalarının AB finansal piyasalarına uyum sürecini de içermektedir. AB'nin tek para sistemine geçişle birlikte getirdiği rekabet ortamı tüm finansal kuruluşların faaliyetlerini etkilemekte, yeni oluşumlara karşı hazırlıklı olmayı gerektirmektedir.

Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne katılımı sonucunda, sermaye piyasası alanında AB mevzuatına tam uyum gerçekleştirilecek, hizmet sunma serbestisinin ve sermayenin serbest dolaşımının sağlanması ile AB ülkelerinde kurulu sermaye piyasası kuruluşlarının "tek pasaport" ilkesi çerçevesinde ülkemizde faaliyette bulunması mümkün olacaktır.

Ülkemizin, sermaye piyasaları kapsamında AB ile uyumlaşması sadece tam üyelik açısından değil, ekonomik gelişmişlik ve rekabet imkanlarını AB ülkeleri seviyesine taşıması bakımından da önemlidir.

Sermaye piyasamız uluslararası normlara uygun hukuki çerçevesi, eksiksiz kurumsal alt yapısı, gelişmiş teknolojilerin yaygın kullanımı, eğitimli ve nitelikli işgücü ile gelişmeye en açık sektörlerden biridir.

Sermaye piyasası aracılık faaliyetinde bulunan aracı kuruluşlarımız gerek teknolojik düzey, gerekse çalışanlarının eğitim durumları ve deneyimleri itibarıyla bir çok Avrupa Birliği üyesine göre çok daha iyi durumda bulunmaktadır. Bu açıdan, Avrupa Birliği üyeliği aşamasında aracı kuruluşlarımızın rekabet konusunda herhangi bir zorlukla karşılaşmayacağı düşüncesindeyiz. Bu ay sonu itibarıyla Birliğimizin yaz döneminde başlattığı sektörümüzün Avrupa Birliği'ne uyum düzeyine ilişkin kapsamlı çalışmasını tamamlayacağız. Ancak, tek tek tüm üyelerimizin Avrupa Birliği'ne uyum ve rekabet konusunda geleceğini planlaması bir gereklilik olarak ortaya çıkmaktadır.

Sayın Üye Temsilcilerimiz;

2005 yılında uygulamaya girecek olan Yeni Türk Lirasının sektörümüze etkileri önemli bir konumuz.

Makroekonomik istikrar programının bir parçası olan YTL'na uyum konusundaki çalışmalarımız hızlı bir şekilde sürdürülmektedir.

Yeni Türk Lirası'na (YTL) geçiş aşamasında herhangi bir hukuki boşluğun doğmaması, sektörde yaşanması muhtemel sorunların giderilmesi ve yapılacak düzenleme çalışmalarına aktif olarak katılımın sağlanması amacıyla Birliğimiz bünyesinde konuya ilişkin bir çalışma grubu oluşturulmuştur.

Faaliyetlerini sürdürmekte olan Çalışma Grubu'nca öncelikli olarak hazırlanan "YTL'na Geçişin Yatırım Fonlarına Etkisi Hakkında Rapor" Sermaye Piyasası Kurulu'na sunulmuştur. Konuyla ilgili olarak Kurul tarafından alınan karar Haftalık Bülten'de yayımlanmak suretiyle kamuya duyurulmuştur. Bu şekilde, yatırım fonlarının fiyatlandırılması ile ilgili olarak önemli bir sorun çözüme kavuşturulmuş bulunmaktadır.

Konuyla ilgili diğer çalışmalar Birliğimizce takip edilmekte, çalışma grubu bünyesinde oluşturulan alt komite tarafından iletilen görüş ve öneriler Kurul'a iletilmektedir. Birliğimiz ayrıca TCMB koordinasyonunda yürütülen YTL uyum çalışmalarına aktif olarak katılmaktadır.

Aracı kurumlarımızın muhasebe dahil kurum içi işlemleri ile ilgili YTL'na uyum çalışmalarını 08 Ekim 2004 tarihine kadar tamamlanması ve 09-10 Ekim 2004 tarihlerinde testlerin yapılması beklenmektedir. Bu amaçla, üyelerimizin belirtilen tarihlere kadar hazırlıklarını tamamlaması için ilgili birimlerine talimat vermesinde büyük yarar vardır. Kaldı ki, sektör olarak YTL'na erken uyum göstermemiz, sektörümüz açısından önemli bir başarı olacaktır.

Değerli Üye Temsilcilerimiz,

Sermaye piyasasında alternatif bir yatırım aracı olan ve İMKB'de alım satımının yapılması planlanan Borsa Yatırım Fonlarının bir an önce hayata geçirilmesi yönünde çalışmalarımız da sürdürülmektedir.

Üyelerimiz tarafından kurulacak olan Borsa Yatırım Fonunun piyasamıza yapacağı önemli katkılar göz önünde bulundurularak, kuruluş öncesindeki tüm hazırlıklar titizlikle yürütülmektedir.

Bu amaçla, Sermaye Piyasası Kurulu ve kurumsal yatırımcılar yanı sıra üyelerimizle de sık sık bir araya gelinerek, Borsa Yatırım Fonunun iç tüzük taslağı oluşturulmuş, her aşamada

üyelerimizin görüş ve önerileri alınmış, Fona kurucu olarak katılmak isteyenlerin ön talepleri toplanmıştır.

Kuruluş işlemlerini başlatmak, fonun başlangıç tutarına ilişkin taahhütlere ve fon iç tüzüğüne son şeklini vermek amacı ile, Borsa Yatırım Fonuna kurucu olarak katılmak isteyen kurumların temsilcileri ile de çalışmalarımız devam etmektedir. Bu amaçla bugün de bir toplantı yaparak kuruluş işlemlerine son şeklini verdik.

Yasal sürecin tamamlanmasının ardından daha somut gelişmeleri hep beraber yaşayacağız. Borsa Yatırım Fonlarının yeni yılda piyasamızda yer alması hepimizin arzusudur.

Değerli Üye Temsilcilerimiz,

Birliğimizin de üyesi olduğu Vergi Konseyi, finansal iş ve işlemlerle ilgili olarak vergilendirme sisteminde yaşanan aksaklıkların giderilmesine yönelik öneriler geliştirmek üzere Finansal İş ve İşlemlerin Vergilendirilmesi Alt Çalışma Komitesi Birliğimiz bünyesinde faaliyette bulunmak üzere oluşturulmuştur.

Komite, finans ve sermaye piyasalarının gelişmesi açısından sistemin önündeki engellerin aşılması amacıyla görüş ve öneriler geliştirmiş, detaylı bir rapor hazırlayarak 02 Eylül 2004 tarihinde Vergi Konseyi'ne sunmuştur. Söz konusu kapsamlı rapor Vergi Konseyi'nde görüşülmüş ve çalışmalar sonlandırılmıştır.

Sektörümüzün vergi sorunlarının ve çözüm önerilerinin daha yüksek sesle dile getirilmesi amacıyla Birliğimizin önemli katkılarıyla hazırlanan Raporun, Maliye Bakanlığı ve ilgili çevrelere sunulmasını müteakiben Birliğimizce de yayınlanması planlanmaktadır.

Öte yandan, sektörümüzün vergi sorunlarını ve çözüm önerilerimizi çeşitli platformlarda dile getirmeye çalışmaktayız. Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü'nce 04 –05 Eylül 2004 tarihlerin Abant'ta gerçekleştirilen "Vergi Politikaları" konulu toplantıya başkanlık düzeyinde katılarak, oluşan görüşlerimizi ilgililere aktarma imkanını bulduk. Beyin fırtınası şeklinde ifade edilen arama konferansına; akademisyenlerin sunduğu tebliğlerinin yanı sıra Hazine Müsteşarı, DPT Müsteşarı, Maliye Bakanı ve bakanlığın üst düzey temsilcileri, meslek örgütleri ve sivil toplum kuruluşları üst düzey temsilcileri katılarak çok faydalı bilgi alışverişi yaptı. Bu platformda savunduğumuz görüş ve öneriler, umarım Maliye Bakanlığı ve hükümet tarafından olumlu olarak değerlendirilecektir.

Değerli Üyelerimiz,

Diğer önemli bir konumuz da Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası'dır.

Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası A.Ş. (VOB) hazırlıklarını büyük ölçüde tamamlamış ve bu yılın Ekim ayında faaliyete geçmeyi planlamaktadır.

Birliğimiz de bu hazırlıklara katkıda bulunmak amacıyla üye temsilcisi, takas yetkilisi ve muhasebe yetkilisi eğitim programları düzenlemiştir. Üyelerimizin eğitimlere olan ilgisi, vadeli işlemlerin başarılı bir biçimde hayata geçeceğine dair inancımızı pekiştirmiştir.

VOB'a üyelik için gerekli işlemlerle ilgili olarak yayınladığımız Genel Mektuplarla üyelerimize bilgiler aktarılmış, kısa bir zamanda faaliyete geçeceği dikkate alınarak, bu borsada faaliyette bulunmak isteyen üyelerimizce Sermaye Piyasası Kurulu'na yetki belgesi için başvuruda bulunulması istenmiştir.

Değerli Üyelerimiz,

Bilindiđi üzere, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yayınlanan "Sermaye Piyasası Araçlarının Kredili Alım, Açığa Satış ve Ödünç Alma ve Verme İşlemleri Hakkında Tebliğ" ile getirilen düzenlemelere yönelik görüş ve önerilerimiz, uygulamada yaşanan sorunlar bir çok kez Kurul'a iletilmiş bulunmaktadır.

Söz konusu Tebliğ'in uygulanmasında üyelerimizin tereddütte olduğu konuların tartışılması ve çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla Kurul yetkililerinin katılımıyla 16 Mart 2004 tarihinde bir toplantı düzenlemiştik. Tebliğ'in uygulamada yarattığı sorunların gerek şifahen ve gerekse yazılı olarak Birliğimize bildirilmesi devam etmektedir.

Bu amaçla, Tebliğ'de yer alan düzenlemeler hakkında yaşanan sorunların ortak bir platformda bir kez daha ifade edilebilmesi, yorumlamadan kaynaklanan farklılıkların ortadan kaldırılması ve Tebliğ ile ilgili mevzuat değişiklik taleplerimizin bir kez daha iletilebilmesi amacıyla Kurul yetkililerinin katılımıyla 20 Eylül 2004 tarihinde bir toplantı düzenlemeyi düşünüyöruz.

Toplantı ile ilgili hazırlıkların tamamlanmasını müteakiben tüm üyelerimizi toplantıya davet edeceğiz.

Sayın Üye Temsilcilerimiz,
Sektörümüzle ilgili görüş ve düşüncelerinizi, dileklerinizi iletmek üzere, sözü sizlere bırakıyorum.

Saygılarımla.